

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	Biologiyanın tədrisi metodikası, EDU 439, 6 AKTS
	Departament	Təhsil
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2026-2027-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Gülmar Mirzəyeva
	E-mail:	gulmar.m.83@mail.ru
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Məsləhət saatları	Tələbələrle razılaşmaqla
Prerekvizitlər		
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	1.K.F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 2.Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası”(Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. 3.”Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” / tərt.ed.S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf, – 2024. – 203 s 4.M.Babayev “Genetikadan məsələ həlli”. BDU, 1999. 5.X.İbrahimova. “Məktəb biologiya kursunda məsələ həllinin texnologiyası”. Bakı-2022, 228 səh. 6.Məhəbbət Paşayeva “Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim metodlarından istifadənin imkanları və yolları”, Bakı-2023 7.Sədaqət Sədrəddin qızı Əhmədova (Camıyeva) “Biologiya və onun tədrisində yeni təlim texnologiyaları”, Bakı-2020 8.Ümumi təhsil müəssisələrinin 7-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait, Rəşad Səlimov, Elşad Yunusov, Nailə Əliyeva, Xumar Əhmədbəyli, Elnur Məmmədov, Bakı-2023 9. Ümumi təhsil müəssisələrinin 8-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait, Rəşad Səlimov, Elşad Yunusov, Nailə Əliyeva, Xumar Əhmədbəyli, Elnur Məmmədov, Bakı-2025	
Kursun təsviri	Biologiyanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixini və elmi əsaslarını əhatə edir. Buraya ümumtəhsil, peşə, orta ixtisas və ali məktəblərdə bioloji fənlərin tədrisinin prinsip, metod, forma və yolları daxildir. Hər bir elmin inkişaf tarixinin öyrənilməsinin yeni biliklərin qazanılmasında və inkişafında böyük əhəmiyyəti vardır.	
Kursun məqsədləri	-Ümumtəhsil məktəblərdə biologiya fənnini, peşə, orta ixtisas məktəblərində bioloji fənləri, ali məktəbdə biologiyanın tədrisi metodikası fənnini səmərəli şəkildə tədris etmək;	

	- Biologiyanın tədrisi keyfiyyətinin yüksəldilməsi yollarını müəyyən etmək; - Biologiya dərslərinin təşkili xüsusiyyətlərini izah etmək, biologiya təlimini planlaşdırmaq; - Tədqiqat aparmaq, təqdimat etmək, müşahidə, eksperiment aparmaq, təcrübələrdə biliklərini tətbiq etmək, təhsilalanları müzakirələrə cəlb etmək, mövzu üzrə tədqiqat aparmaq.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Tələbə: Kurikulumun və ənənəvi təlim proqramlarının fərqlərini izah edir. Kurikulumun əsas xüsusiyyətlərini qeyd edir və onun ənənəvi təlim proqramlarından fərqlərini izah edir. Kurikulum xüsusiyyətlərinin təlim-tərbiyə prosesində tətbiqi məsələlərini şərh edir və müəllimin qarşısında qoyulan tələbləri izah edir. Fənn kurikulumlarının məqsəd, məzmunu və strukturunu təhlil edir. Standartın və alt standartın funksiyaları və əhəmiyyətini izah edir. İş formalarını və iş üsullarını məqsəduyğun seçir. Perspektiv dərslər planının hazırlanmasını nümayiş etdirir. Gündəlik dərslər planının hazırlanmasını nümayiş etdirir. Blumun taksonomiyasının tapşırıqların hazırlanmasında rolunu izah edir. Fəal dərslər üçün iş vərəqlərini təlim məqsədlərinə müvafiq olaraq hazırlayır. Fəal dərslərin yekunlaşdırıcı mərhələlərinin təşkilində vacib olan tələbləri izah edir. Qiymətləndirmənin növlərini fərqləndirir Qiymətləndirmə üçün meyarlar seçir. Qiymətləndirmənin üsul və vasitələri sərbəst seçir.		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	Praktiki tapşırıqlar	+	
	Praktiki məsələnin təhlili	+	
	Digər	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Praktiki dərslər Hər bir tələbənin nümunəvi dərslər təşkil etməsi nəzərdə tutulur. Dərslər verilən tələblər aşağıdakılardır: -Tələbə mövzuya uyğun standartı düzgün seçməli, dərslərin məqsədini, forma və üsulları düzgün müəyyən etməlidir.- 3 bal -Tələbə dərslərin mərhələlərini düzgün təşkil etməlidir.- 3 bal -Tələbə qiymətləndirməni		10

	düzgün aparmalıdır.- 4 bal Qeyd: Tələblərə uyğun qiymətləndirmə maksimum 10 bal olacaq.		
	Yoxlama (quiz) Semestr ərzində hər biri 30 sualdan ibarət olan 6 quiz təşkil olunacaq. Testlər işləndikdən sonra xüsusi platformada cavab kartlarına cavablar yerləşdiriləcək, nəticə avtomatik olaraq 6 quiz nəticəsinin ümumi orta balı təyin olunaraq maksimum 10 balla qiymətləndiriləcək (tam olmayan cavablar yuvarlaqlaşdırılacaq).		10
	Fəallıq Dərslərdə dinləmə, anlama, müzakirələrdə aktiv iştirak etmək nəzərdə tutulur.		10
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<u>Ümumi qaydalar</u> Tələbə keçirilən seminar və praktiki dərslərdə öz fəaliyyətini həm fərdi, həm də qrup şəklində praktiki olaraq yerinə yetirməli, dərslərdə fəal iştirak etməlidir. <u>İmtahanlar</u> Aralıq imtahanı mart, aprel, final imtahanı may, iyun aylarında tədris olunan mövzular əsasında keçiriləcəkdir. Tələbənin imtahanda iştirakı və ya imtahana buraxılması ilə bağlı bütün məsələlər fakültə rəhbərliyi tərəfindən həll olunur. <u>İmtahan qaydalarının pozuntuları</u> Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiyməti ilə imtahandan kənarlaşdırılır. <u>Fəallıq</u> Dərslərdə dinləmə, anlama, müzakirələrdə aktiv iştirak etmək nəzərdə tutulur. <u>Tələbənin davranış qaydaları</u>		

Dərs zamanı dərs prosesini pozmağa və ya qeyri-etik hərəkətlər etməyə, həmçinin mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir. <u>Tapşırıq və testlər (quizlərin orta balı)</u> Semestr ərzində hər biri 30 sualdan ibarət olan 6 quiz təşkil olunacaq. Testlər işləndikdən sonra xüsusi platformada cavab kartlarına cavablar yerləşdiriləcək, nəticə avtomatik olaraq 6 quiz nəticəsinin ümumi orta balı təyin olunaraq maksimum 10 balla qiymətləndiriləcək (tam olmayan cavablar yuvarlaqlaşdırılacaq). <u>Praktiki dərs (Nümunəvi dərsin təşkili)</u> Hər bir tələbənin nümunəvi dərs təşkil etməsi nəzərdə tutulur. Dərsə verilən tələblər aşağıdakılardır: -Tələbə mövzuya uyğun standartı düzgün seçməli, dərsin məqsədini, forma və üsulları düzgün müəyyən etməlidir.- 3 bal -Tələbə dərsin mərhələlərini düzgün təşkil etməlidir.- 3 bal -Tələbə qiymətləndirməni düzgün aparmalıdır.- 4 bal Qeyd: Tələblərə uyğun qiymətləndirmə maksimum 10 bal olacaq.			
GSİ-dən istifadə qaydaları GSİ alətlərindən müəllim tərəfindən müəyyən edilmiş hallarda və qismən istifadəyə icazə verilir. GSİ alətlərindən icazə hallarına yol verilə bilər: 1. Xarici dillərdə olan məntlərin tərcüməsində; 2. Yazılı məlumatların redaktə edilməsində; 3. Yazılı məntlərdə ümumi strukturun formalaşdırılmasında, GSİ alətlərindən icazə hallarına yol verilməməlidir: 1. İstənilən formalı yazılı məntnin tərtib edilməsində; 2. Birmənalı olaraq GSİ alətlərindən istifadə edildikdə, Generativ Süni İntellektədən istifadə qaydalarının 11-ci bəndinə əsasən qaydalara riayət edilmədiyi və ya qaydalarının pozulması halları aşkarlandıqda tətbiq ediləcək tədbirlər aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilir: 1. Şifahi və ya yazılı xəbərdarlığın verilməsi; 2. Tapşırığın yenidən təqdim edilməsi;			
Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
H ə ft ə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1	21.09.2026	Biologiyanın tədrisi metodikası - pedaqoji fənlərdən biri kimi. Təlimdə öyrənmə və öyrətmə prosesinin təşkili.	“Metodika və Pedaqogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatıya” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 5 və səh 23-27 Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023.

			Sədaqət Sədrəddin qızı Əhmədova (Camıyeva) “Biologiya və onun tədrisində yeni təlim texnologiyaları”, Bakı-2020
2 .	28. 09.2026	XXI əsr bacarıqları və kompetensiyaları. Təlimin təşkilinə və “Biologiya” fənninin tədrisinə verilən əsas tələblər.	“Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” / tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 23-27 Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. Sədaqət Sədrəddin qızı Əhmədova (Camıyeva) “Biologiya və onun tədrisində yeni təlim texnologiyaları”, Bakı-2020
3 .	05.10.2026	Təhsil qanunu. Təhsil alanların, təhsil verənləri hüquq və vəzifələri. Kurikuluma aid əsas terminlər.	Hüseynov Ə.M. “Biologiya tədrisi metodikasının ümumi əsasları”. Bakı-2009. Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh səh 70-72
4 .	12.10.2026	Fəal təlim üsulları. Biologiyanın tədrisində fəal təlim üsullarının tətbiqi. Təlimin təşkil formaları. Qruplara bölünmə texnikaları	Afət Süleymanova “Ali məktəblərin bakalavr səviyyəsində Təhsilin əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2014. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” / tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf, – 2023. – 203 s Səh 72-90

5 .	19.10.2026	Təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması. Biologiya fənni üzrə illik planlaşmanın aparılmasına verilən tələblər	“Biologiya fənn kurikulumu”, Kurikulum test toplusu (Yeni metodika çərçivə sənədi əsasında) 2023. Səh 51-55
6 .	26.10.2026	Biologiyadan gündəlik dərs planının hazırlanmasına verilən tələblər	Metodika və Pedagogika vəsaiti. Bakı 2024 Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 55-70
7 .	02.11.2026	Bilik və onun növləri. Tapşırıqların hazırlanmasında biliyin növlərinin tətbiqi	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. Veysova “Fəal\interaktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait”, 2007. “Biologiya fənn kurikulumu”, 2013. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 39-42
8 .	09.11.2026	Fəaliyyət və onun növləri	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı –

			2023. “Biologiya fənn kurikulumu”, 2013. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 42-51
9 .	16.11.2026	Biologiya fənni üzrə şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. Məktəbdaxili qiymətləndirmə	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 103-115
1 0 .	23.11.2026	Biologiya fənni üzrə şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi. Beynəlxalq (PISA, TIMSS, PIRLS) və milli qiymətləndirmə.	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 “Biologiya fənn kurikulumu”, 2013. “Metodika və Pedagogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Səh 100-103
1 1 .	30.11.2026	1. İnteraktiv təlim metodlarının məzmunu və mahiyyəti . 2. Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim metodlarından istifadə imkanları 3. Problemin elmi, pedaqoji, metodik ədəbiyyatda qoyuluşu	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 “Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim metodlarından istifadənin imkanları və yolları” Məhəbbət Paşayeva. Bakı 2023. Səh 9-62
1 2 .	07.12.2026	Biologiya dərslərində sxem və cədvəllərdən istifadə	F.Mahmudova “Ümumtəhsil kurikulumunun əsasları” Dərs vəsaiti. Bakı-2022 “Biologiya fənn kurikulumu”,

			2013. “Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim metodlarından istifadənin imkanları və yolları” Məhəbbət Paşayeva. Bakı 2023. Səh 76-103
1 3 .	14.12.2026	Diferensial yanaşma. Fəal dərslərin xüsusiyyətləri və mərhələləri	“Metodika və Pedaqogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. Sədaqət Sədrəddin qızı Əhmədova (Camıyeva) “Biologiya və onun tədrisində yeni təlim texnologiyaları”, Bakı-2020 Səh 105-167
1 4 .	21.12.2026	Biologiya fənninin digər fənlərlə inteqrasiyası. Fəndaxili, fənlərarası və fənnüstü inteqrasiya.	“Metodika və Pedaqogika Yenilənmiş Çərçivə əsasında MİQ sertifikatı” tərt.ed. S.A. Ağayeva – Bakı: CN Poliqraf,– 2024. – 203 s Hacıyeva G.N. “Biologiyanın tədrisi metodikası” (Ali məktəblər üçün dərslik), Bakı – 2023. Sədaqət Sədrəddin qızı Əhmədova (Camıyeva) “Biologiya və onun tədrisində yeni təlim texnologiyaları”, Bakı-2020 “Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim metodlarından istifadənin imkanları və yolları” Məhəbbət Paşayeva. Bakı 2023. Səh 111-132
1 5 .	28.12.2026	Nümunəvi dərslərin təqdimatı	Ümumi təhsil müəssisələrinin 7-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait, Rəşad Səlimov, Elşad Yunusov, Nailə Əliyeva, Xumar Əhmədbəyli,

			Elnur Məmmədov, Bakı-2023 Ümumi təhsil müəssisələrinin 6-ci sinifləri üçün biologiya fənni üzrə metodik vəsait, Rəşad Səlimov, Elşad Yunusov, Nailə Əliyeva, Xumar Əhmədbəyli, Elnur Məmmədov, Bakı-2025
Final imtahanı			